

EDITORIAL

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

po delší odmlce se zase hlásíme s nabídkou několika článků, které se budou ucházet o Vaši pozornost. Než je stručně představím, je potřeba zmínit několik okolností důležitých pro náš časopis. V posledním roce se objevil nový fenomén, na který jsme nebyli připraveni. Do redakce *Psychologie pro praxi* bylo zasláno několik odborných textů, jejichž obsah či způsob zpracování nenaplnily požadavky, které na odborné články kládeme, a proto nebyly přijaty k publikování. Jsme si jistí, že chceme pokračovat v odborné kvalitě různě zaměřených příspěvků a věříme, že to naši čtenáři ocení. Skutečnost tlaku na publikace v zahraničních časopisech je realitou, ale přesto si myslíme, že česká periodika do našich publikačních portfolií patří, mají tam své místo. Pokud s námi sdílíte podobná stanoviska, přispějte svými vědecko-výzkumnými nebo prakticko-aplikačními články, zajímavými kazuistikami či jinými odbornými příspěvky. Potěší to nejen nás, ale i všechny čtenáře.

Co tedy nabízíme tentokrát?

Jana Draberová se už dlouhodoběji zabývá vnímanou akademickou účinností žáků středních škol. Dověšením jedné etapy bylo vytvoření výzkumného nástroje pro měření vnímané akademické účinnosti žáků středních škol, který v českém prostředí zatím není k dispozici. Výzkumný soubor tvořilo 1717 žáků středních škol ze všech krajů České republiky. Žáci vyplňovali dotazník pro český jazyk a pro matematiku. Výsledný výzkumný nástroj vykazuje vysokou reliabilitu, ověřena byla také jeho validita. Autorka ve svém příspěvku také uvádí zajímavá data, která získala při práci s dotazníkem: např. byla potvrzena souvislost vnímané akademické účinnosti středoškoláků se školní známkou, typem studované školy, specifickými poruchami učení a chování i dalšími proměnnými. V jakém smyslu? To už je možné zjistit v článku samotném. Ve škole ještě zůstaneme a podíváme se na její fungování z jiného úhlu pohledu. A to v příspěvku s názvem *Ředitelská vize a vztahy v učitelském sboru: srdcaři, manažeři a přeživáči* autork **Ireny Smetáčkové, Idy Viktorové, Veroniky Pavlas Martanové a Petry Topkové**. Ředitelská vize je v něm chápána jako jeden z významných faktorů působících na kulturu školy, na vztahy v učitelském sboru. Článek představuje část výsledků z několika případových studií základních škol. Případové studie čerpaly data z různých metod – šlo o dotazníkové šetření mezi vyučujícími, rozhovor s vedením školy, rozhovory s vybranými vyučujícími, analýzu školních dokumentů a pozorování školního dění. Výsledky dokladují, že kolegiální vztahy mají

zásadní hodnotu pro ředitelskou vizi. Na základě případových studií autoři identifikovali tři základní typy ředitelských vizí, které se liší rolí, jakou vedení příkládá kolegiálním vztahům. Typy vizí byly označeny „srdcaři“, „manažeři“ a „přeživáci“. Budete-li chtít znát vymezení používaných pojmů, bude třeba nahlédnout do článku samotného a uvidíte, jak jsou operacionalizovány a proč.

Další příspěvky se věnují kariéře a profesním cestám. V prvním z nich se autorka **Eva Rajčániová** zaměřila na kariérní cesty intelektově nadaných jedinců, které nejsou často frekventovaným výzkumným tématem. Čím nás chce autorka zaujmout? Ve své přehledové studii se věnuje několika problémům týkajících se kariérové volby nadaných žáků jako např. multipotencialitě, časné kariérová zralosti, vysokému očekávání okolí či perfekcionismu. Poukazuje tak rozdíly mezi intelektově nadanými žáky a jejich vrstevníky, zdůrazňuje význam kariérového poradenství pro nadané a uvádí doporučení pro poradenskou praxi. Po prostudování např. amerických longitudinálních studií je autorka přesvědčená, že by si tato problematika zasloužila intenzivnější pozornost psychologie. Také studie s názvem *Kariérne kompetencie ako prediktory kariérneho úspechu* **Ivany Magáčovej Žilkové** se zabývá konceptem kariérních kompetencí. Jejím cílem bylo zjistit, zda lze potvrdit vztah mezi kariérovými kompetencemi a kariérním úspěchem. Autorka v dobře metodologicky připraveném výzkumu oslovila 206 zaměstnanců a dotazováním získaná data analyzovala. Kompetence zjišťovala dotazníkem CCI (Career Competencies Indicators). Subjektivní a objektivní úspěch v kariéře byl sledovaný čtyřmi ukazateli (kariérová spokojenost, vnímaná zaměstnatelnost, výše plat a počet povýšení). Výsledky potvrdily významný pozitivní vztah mezi kariérovými kompetencemi a zmíněnými ukazateli. Je zřejmé, že výsledky empirického šetření podpořily důležitost kariérových kompetencí pro úspěšný vývoj kariéry.

Ačkoli příspěvků je nemnoho, připadají mi velmi zajímavé. Otevírají psychologicky relevantní témata a ukazují, jak je možné se s nimi vyrovnat. Máte-li i Vy něco takového, očekáváme i Váš příspěvek.

doc. PhDr. Ilona Gillernová, CSc.
předsedkyně redakční rady PpP
<https://doi.org/10.14712/23366486.2019.5>